

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

PRVI ODJEL

PREDMET ŠKRTIĆ PROTIV HRVATSKE

(Zahtjev br. 64982/12)

PRESUDA

STRASBOURG

5. prosinca 2013.

Ova je presuda konačna, no može biti podvrgnuta uredničkim izmjenama.

U predmetu Škrtić protiv Hrvatske,

Europski sud za ljudska prava (Prvi odjel), zasjedajući u vijeću u sastavu:

Elisabeth Steiner, *predsjednica*,

Mirjana Lazarova Trajkovska,

Ksenija Turković, *sutkinje*,

i André Wampach, *zamjenik tajnika Odjela*,

nakon vijećanja zatvorenog za javnost 12. studenoga 2013. godine,

donosi sljedeću presudu koja je usvojena toga dana:

POSTUPAK

1. Postupak u ovome predmetu pokrenut je na temelju zahtjeva (br. 64982/12) protiv Republike Hrvatske koji je hrvatska državljanka gđa Branka Škrtić (podnositeljica zahtjeva) podnijela Sudu na temelju članka 34. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda („Konvencija”) dana 27. srpnja 2012. godine.

2. Podnositeljicu zahtjeva zastupala je gospođa R. Dozet Daskal, odvjetnica iz Karlovca. Hrvatsku Vladu („Vlada”) zastupala je njezina zastupnica, gđa Š. Stažnik.

3. Dana 11. veljače 2013. godine Vlada je obaviještena o zahtjevu.

ČINJENICE**I. OKOLNOSTI PREDMETA**

4. Podnositeljica zahtjeva rođena je 1951. godine i živi u Karlovcu.

5. Podnositeljica zahtjeva i njezin suprug bili su nositelji stanarskog prava na stanu u Karlovcu. Godine 1991. u stan je bačena bomba i obitelj se zbog sigurnosnih razloga iselila iz stana. Odlukom Stambene Komisije Grada Karlovca od 29. studenoga 1991. godine na privremeno korištenje dodijeljen im je drugi stan u Karlovcu. Suprug podnositeljice zahtjeva iselio se iz stana 1992. godine te su se oni potom razveli. U stanu je ostala živjeti podnositeljica zahtjeva sa dvoje djece rođene u braku. Prethodno navedenu odluku poništila je ista Komisija dana 11. studenoga 2000. godine.

6. Godine 2000. Grad Karlovac kao vlasnik stana pokrenuo je parnični postupak protiv podnositeljice zahtjeva tražeći njezinu deložaciju. Zahtjev je prihvaćen 1. veljače 2008. godine na temelju činjenice da je sporni stan na privremeno korištenje dan suprugu podnositeljice zahtjeva koji je otišao iz stana te da je sporna odluka poništena 2000. godine pa stoga više ne postoji pravna osnova za njezino korištenje stana.

7. Dana 19. kolovoza 2009. godine Županijski sud u Karlovcu potvrdio je ovu presudu.

8. U ustavnoj tužbi koju je potom podnijela, podnositeljica zahtjeva je tvrdila da je ona bila nositeljica stanarskog prava na stanu u Karlovcu u vlasništvu Grada Karlovca te da je iz stana morala otići zbog okolnosti za koje ona nije odgovorna. Na temelju odluke Stambene Komisije Grada Karlovca preselila se u drugi stan. Taj drugi stan također je bio u vlasništvu Grada Karlovca te su vlasnik i podnositeljica zahtjeva dogovorili da će joj biti dodijeljeno stanarsko pravo na tom drugom stanu. Također je tvrdila da ovaj predmet za nju predstavlja egzistencijalno pitanje; da je u stanu živjela više od dvadeset godina; da se u brojnim prigodama obraćala Gradu Karlovcu te da joj je rečeno „da se ne brine i da će sve biti u redu”; da je ispunila svoje stanarske obveze. Tužba je odbačena 29. ožujka 2012. godine.

II. MJERODAVNO DOMAĆE PRAVO

9. Članak 161. stavak 1. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima („Narodne novine“, br. 91/1996) glasi kako slijedi:

„Vlasnik ima pravo zahtijevati od osobe koja posjeduje njegovu stvar da mu ona preda svoj posjed te stvari.”

10. Mjerodavni dio Zakona o parničnom postupku („Narodne novine Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije“, br. 4/1977, 36/1977 (ispravak), 36/1980, 69/1982, 58/1984, 74/1987, 57/1989, 20/1990, 27/1990 i 35/1991 te „Narodne novine Republike Hrvatske“, br. 53/1991, 91/1992, 58/1993, 112/1999, 88/2001, 117/2003, 88/2005, 2/2007, 84/2008 i 123/2008) navodi kako slijedi:

Ponavljanje postupka u povodu konačne presude Europskog suda za ljudska prava u Strasbourgu o povredi temeljnog ljudskog prava ili slobode

Članak 428.a

„(1) Kad Europski sud za ljudska prava utvrdi povredu kojeg ljudskog prava ili temeljne slobode zajamčene Konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda i dodatnih Protokola uz tu Konvenciju koje je Republika Hrvatska ratificirala, stranka može, u roku od trideset dana od konačnosti presude Europskog suda za ljudska prava, podnijeti zahtjev sudu u Republici Hrvatskoj koji je sudio u prvom stupnju u postupku u kojemu je donesena odluka kojom je povrijeđeno ljudsko pravo ili temeljna sloboda, za izmjenu odluke kojom je to pravo ili temeljna sloboda povrijeđeno.

(2) Postupak iz stavka 1. ovog članka provodi se uz odgovarajuću primjenu odredaba o ponavljanju postupka.

(3) U ponovljenom postupku sudovi su dužni poštivati pravna stajališta izražena u konačnoj presudi Europskog suda za ljudska prava kojom je utvrđena povreda temeljnog ljudskog prava ili slobode.”

PRAVO

I. NAVODNA POVREDA ČLANKA 8. KONVENCIJE

11. Podnositeljica zahtjeva prigovorila je da su presude nacionalnih sudova kojima se naređuje njezino prisilno iseljenje ugrozile njezino pravo na poštovanje njezina doma, što je protivno članku 8. Konvencije koji glasi kako slijedi:

„1. Svatko ima pravo na poštovanje svoga privatnog i obiteljskog života, doma i dopisivanja.

2. Javna vlast se neće miješati u ostvarivanje tog prava, osim u skladu sa zakonom i ako je u demokratskom društvu nužno radi interesa državne sigurnosti, javnog reda i mira, ili gospodarske dobrobiti zemlje, te radi sprječavanja nereda ili zločina, radi zaštite zdravlja ili morala ili radi zaštite prava i sloboda drugih.”

A. Dopuštenost

12. Vlada je prvo tvrdila da podnositeljica zahtjeva nije iscrpila sva domaća pravna sredstva, navodeći da nije pokrenula upravni spor protiv odluke Komisije od 11. studenoga 2000. godine (vidi gore stavak 5.).

13. Podnositeljica zahtjeva osporila je tu tvrdnju.

14. Sud ponavlja da pravilo o iscrpljivanju domaćih pravnih sredstava uobičajeno zahtijeva da se tužbe koje će kasnije biti podignute na međunarodnoj razini najprije istaknu pred domaćim sudovima, barem u biti i u skladu s formalnim odredbama i vremenskim ograničenjima navedenima u domaćem pravu. Cilj je pravila o iscrpljivanju domaćih pravnih sredstava dopustiti nacionalnim vlastima (primarno sudskim vlastima) da riješe prigovor povrede Konvencijskog prava te da, po potrebi, omoguće ispravljanje povrede prije nego što isti prigovor bude podnesen Sudu. Ako na nacionalnoj razini postoji pravni lijek koji nacionalnim sudovima omogućuje da riješe, barem u biti, bilo koji prigovor navodne povrede prava iz Konvencije, taj lijek treba iskoristiti (vidi *Azinas protiv Cipra* [VV], br. 56679/00, st. 38, ESLJP 2004-III).

15. Glede Vladine tvrdnje da podnositeljica zahtjeva nije pokrenula upravni spor protiv odluke koju je donijela Komisija, Sud bilježi da se podnositeljčin prigovor odnosi na navodne manjkavosti u postupku koji je na Općinskom sudu u Karlovcu pokrenuo vlasnik stana u kojem je stanovala tražeći njezino iseljenje. Prema mišljenju Suda, ta pitanja treba razmotriti u kontekstu konkretnog postupka. Podnositeljica zahtjeva izjavila je žalbu na prvostupanjsku presudu te ustavnu tužbu u kojoj je iznijela različite tvrdnje glede njezina prava na poštovanje doma pred nacionalnim sudovima (vidi gore stavak 8.). Pokretanje upravnog spora ni na koji način ne bi riješilo situaciju na koju se podnositeljica zahtjeva žali. Stoga, Sud smatra da je

podnositeljica zahtjeva primjereno iscrpila sva raspoloživa domaća pravna sredstva.

16. Iz toga, dakle, slijedi da Vladine tvrdnje moraju biti odbijene.

17. Uzimajući u obzir prethodno navedene činjenice, Sud smatra da ovaj prigovor nije očigledno neosnovan u smislu članka 35. stavka 3. točke (a) Konvencije. Također bilježi da nije nedopušten ni po kojem drugom temelju. Stoga mora biti proglašen dopuštenim.

B. Osnovanost

18. Podnositeljica zahtjeva obrazložila je da su nacionalni sudovi, naloživši njezino iseljenje samo na temelju toga što nije imala pravne osnove za stanovanje u konkretnom stanu, povrijedili njezino pravo na poštivanje doma. Iznijela je iste tvrdnje koje je iznijela i pred Ustavnim sudom (vidi gore stavak 8.). Također je podastrijela da je uvijek bila voljna prihvatiti manji stan, no da ona i Grad Karlovac u tom pogledu nisu postigli nikakav dogovor.

19. Vlada je tvrdila da podnositeljica zahtjeva nije mogla dobiti stanarsko pravo na stanu o kojem je riječ i da je vlasnik stana imao legitiman cilj tražiti njegov povrat. Stan u kojem je stanovala podnositeljica zahtjeva imao je 72,24 kvadratna metra, te je stoga premašivao potrebe podnositeljice zahtjeva. Grad Karlovac redovito je dodjeljivao socijalne stanove potrebitim osobama, no podnositeljica zahtjeva nije se prijavila za takav stan.

(a) Radi li se o pravu koje štiti članak 8.

20. Prvo pitanje koje Sud treba riješiti jest može li podnositeljica zahtjeva argumentirano tvrditi da je imala pravo zaštićeno člankom 8. i – konkretnije u ovom predmetu – može li se stan o kojem je riječ smatrati domom podnositeljice zahtjeva.

21. Sudska praksa organa Konvencije jasna je po pitanju da pojam „doma” u smislu značenja članka 8. nije ograničen na prostorije koje su u zakonitom posjedu odnosno zaposjedanje kojih je utemeljeno na zakonu. „Dom” je samostalan pojam koji ne ovisi o klasifikaciji u domaćem pravu. Predstavljaju li neke prostorije „dom”, koji povlači zaštitu članka 8. stavka 1., ovisit će o činjeničnim okolnostima, odnosno o postojanju dovoljnih i trajnih veza s određenim mjestom (vidi *Buckley protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, 25. rujna 1996., *Izvešća* 1996.-IV, stavci 52. – 54., i *Izvešće Komisije* od 11. siječnja 1995., stavak 63.; *Gillow protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, 24. studenoga 1986., stavak 46., Serija A br. 109.; *Wiggins protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, br. 7456/76, Odluka Komisije od 8. veljače 1978., DR 13., str. 40; i *Prokopović protiv Rusije*, br. 58255/00, stavak 36., ESLJP, 2004.-XI (izvadci)). Stoga je pitanje treba li neke prostorije smatrati „domom” činjenično pitanje i ne ovisi o zakonitosti posjeda prema

domaćem pravu (vidi *McCann protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, br. 19009/04, stavak 46., 13. svibnja 2008.).

22. Glede ovoga predmeta, neosporno je da je podnositeljica zahtjeva živjela u spornom stanu od 1991. godine. Imajući to u vidu, Sud nalazi da podnositeljica ima dovoljne i trajne veze sa stanom o kojemu je riječ da bi ga se smatralo njezinim „domom” u svrhu članka 8. Konvencije.

(b) Je li došlo do miješanja u pravo podnositeljice zahtjeva na poštovanje njezina doma

23. Sud je dosad donio nekoliko presuda u kojima je ocjenjivao pitanje miješanja u pravo podnositelja zahtjeva na poštovanje njegova ili njezina doma u okolnostima kada je izdano rješenje o iseljenju. U predmetu *Stanková protiv Slovačke* (br. 7205/02, 9. listopada 2007.) Sud je presudio kako slijedi:

„57. Sud bilježi, a to nije sporno među strankama, da je obveza podnositeljice zahtjeva da napusti stan predstavljala miješanje u njezino pravo na poštovanje njezina doma koja se temeljila na bitnim odredbama Građanskog zakona i Naloga o izvršenju iz 1995...”

24. Nakon toga Sud je u predmetu *McCann protiv Ujedinjenog Kraljevstva* (br. 19009/04, 13. svibnja 2008.) presudio:

„47. Nadalje je usuglašeno da je učinak otkaza koji su lokalne vlasti dostavile supruzi podnositelja zahtjeva, zajedno s postupkom zbog smetanja posjeda koji su pokrenule lokalne vlasti, bilo miješanje u pravo podnositelja zahtjeva na poštovanje njegova doma.”

25. Nadalje, Sud je u predmetu *Ćosić protiv Hrvatske* (br. 28261/06, 15. siječnja 2009.) presudio:

„18. Sud smatra da obveza podnositeljice zahtjeva da napusti stan predstavlja miješanje u njezino pravo na poštovanje njezina doma bez obzira na činjenicu da presuda kojom je naloženo iseljenje podnositeljice zahtjeva još nije izvršena.”

26. Sud ne vidi nikakav razlog da u ovome predmetu odstupi od ovakvog pristupa. Bilježi da je protiv podnositeljice zahtjeva izdan nalog za iseljenje koji je postao konačan 19. kolovoza 2009.g., kada je Županijski sud u Karlovcu potvrdio prvostupanjsku presudu. Sud smatra da nalog za iseljenje izdan protiv podnositeljice zahtjeva predstavlja miješanje u njezino pravo na poštovanje njezina doma bez obzira na to je li samovoljno napustila stan kada je nalog za iseljenje postao konačan ili je prisilno iseljena (vidi *Ćosić protiv Hrvatske*, prethodno citirano, stavak 18., i *Paulić protiv Hrvatske*, br. 3572/06, stavak 38., 22. listopada 2009.) .

(c) Je li miješanje bilo propisano zakonom i je li se njime nastojao ostvariti zakoniti cilj?

27. Nacionalni sudovi naložili su podnositeljici zahtjeva da napusti stan o kojemu je riječ temeljem hrvatskih zakona koji uređuju vlasništvo, koji

vlasniku dopuštaju da traži povrat svojeg posjeda kada posjednik nema pravne osnove za posjedovanje (vidjeti prethodno navedenu mjerodavnu odredbu Zakona o vlasništvu, stavak 9.).

28. U vezi s time, Sud najprije ponavlja da je u prvom redu na nacionalnim vlastima, odnosno sudovima, da tumače i primjenjuju domaće pravo, čak i u onim područjima u kojima Konvencija „inkorporira” pravila tog zakona s obzirom na to da su nacionalne vlasti, po prirodi stvari, posebice kvalificirane rješavati pitanja koja nastaju s tim u vezi (vidi, *mutatis mutandis*, *Winterwerp protiv Nizozemske*, 24. listopada 1979., stavak 46., Serija A, br. 33). Sud svoje tumačenje neće zamijeniti njihovim u slučaju kada nema arbitrarnosti (vidi, primjerice, *Tejedor García protiv Španjolske*, 16. prosinca 1997., stavak 31., *Izješća o presudama i odlukama 1997.-VIII*).

29. Nalog za povrat posjeda u ovom konkretnom slučaju izdali su nacionalni sudovi u skladu s hrvatskim zakonima kojima se regulira vlasništvo, koji vlasniku dopuštaju da traži povrat svojeg posjeda kada posjednik nema pravne osnove za posjedovanje. Prilikom nalaganja iseljenja podnositeljice zahtjeva nacionalni sudovi oslanjali su se na članak 161. Zakona o vlasništvu. Uz napomenu da je njegova ovlast revidiranja usklađenosti s domaćim pravom ograničena (vidi, među ostalim, *Allan Jacobsson protiv Švedske* (br. 1), 25. listopada 1989., Serija A, br. 163, str. 17., stavak 57.), Sud smatra da su odluke domaćih sudova kojima se nalaže iseljenje podnositeljice u skladu s domaćim pravom (vidi *Ćosić protiv Hrvatske*, prethodno citirano, stavak 19.). Miješanjem o kojem je riječ željelo se ostvariti zakoniti cilj zaštite prava i interesa vlasnika (vidi *Orlić protiv Hrvatske*, br. 48833/07, stavak 62., 21. lipnja 2011.).

(d) Je li miješanje bilo „nužno u demokratskom društvu”?

30. Prema tome, središnje pitanje u ovom predmetu jest je li miješanje bilo razmjerno cilju koji se nastoji ostvariti i stoga „nužno u demokratskom društvu”. Treba se prisjetiti da ovaj uvjet iz stavka 2. članka 8. otvara i postupovno i materijalno pitanje. Posebice kad je riječ o postupovnom pitanju, Sud je u predmetu *Connors protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, (br. 66746/01, stavci 81. – 84., 27. svibnja 2004.) koji se odnosi na skraćeni postupak zbog ometanja postupka, zaključio kako slijedi:

„83. Postupovne zaštite dostupne pojedincu posebno su bitne pri utvrđivanju toga je li tužena država, kada je određivala regulatorni okvir, ostala unutar svoje slobodne procjene. Sud posebice mora razmotriti je li postupak donošenja odluka koji je doveo do mjera miješanja bio pošten i omogućuje li dužno poštovanje interesa koji su pojedincu zajamčeni člankom 8. ...”

31. U vezi s time, Sud ponavlja da bi svakoj osobi kojoj prijeti opasnost od miješanja u njezino ili njegovo pravo na dom načelno trebalo omogućiti da neovisni sud ocijeni razmjernost i razumnost mjere s obzirom na mjerodavna načela sadržana u članku 8. Konvencije, neovisno o tome što ta

osoba nema, temeljem domaćeg prava, pravo stanovati u stanu (vidi, *mutatis mutandis*, *McCann protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, br. 19009/04, stavak 50., 13. svibnja 2008.; i *Orlić protiv Hrvatske*, prethodno citirano, stavak 65.).

32. Sud, međutim, naglašava da se takvo pitanje ne nameće automatski u svakom sporu vezanom uz prisilno iseljenje. Ako se podnositelj zahtjeva brani pozivajući se na članak 8. kako bi spriječio prisilno iseljenje, to je njegovo pravo, a na sudu je da takav prigovor usvoji ili odbije.

33. Sud bilježi da je u ovom predmetu podnositeljica zahtjeva postavila pitanje svoga prava na poštivanje doma. Pred nacionalnim sudovima iznijela je tvrdnje povezane s razmjernošću njezina iseljenja, kao što je činjenica da je bila nositeljica stanarskog prava na stanu u Karlovcu u vlasništvu Grada Karlovca te da je iz tog stana morala otići zbog okolnosti za koje nije odgovorna. Na temelju odluke Stambene Komisije Grada Karlovca preselila se u drugi stan. I taj drugi stan bio je u vlasništvu Grada Karlovca te su vlasnik i podnositeljica zahtjeva dogovorili da će joj biti dodijeljeno stanarsko pravo na tom drugom stanu. Također je tvrdila da ovaj predmet za nju predstavlja egzistencijalno pitanje; da je u stanu živjela više od dvadeset godina; da se u brojnim prigodama obraćala Gradu Karlovcu te da joj je rečeno „da se ne brine i da će sve biti u redu”; da je ispunila svoje stanarske obveze.

34. Sud bilježi da je stan u pitanju u društvenom vlasništvu¹. S tim u vezi, Sud smatra da u okolnostima u kojima nacionalne vlasti u svojim odlukama kojima nalažu i potvrđuju iseljenje podnositeljice zahtjeva nisu dale nikakvo objašnjenje niti iznijele nikakve argumente kojima bi dokazale da je iseljenje podnositeljice zahtjeva potrebno, legitimni interes države da kontrolira svoje vlasništvo dolazi na drugo mjesto u odnosu na pravo podnositeljice zahtjeva na poštivanje njezina doma. Štoviše, kad država ne dokaže nužnost iseljenja podnositeljice zahtjeva radi zaštite svojih vlasničkih prava, Sud stavlja snažan naglasak na činjenicu da ne postoje nikakvi drugi interesi privatnih stranaka (vidi *Bjedov protiv Hrvatske*, br. 42150/09, stavak 70, 29. svibnja 2012.).

35. Kad je riječ o odlukama domaćih tijela u ovom predmetu, njihovi su pravorijeci bili ograničeni na zaključak da prema primjenjivim nacionalnim zakonima podnositeljica zahtjeva nije imala zakonsko pravo stanovati u stanu. Nacionalni su se sudovi stoga ograničili na zaključak da stanovanje podnositeljice zahtjeva nije imalo pravnog temelja, no nisu dodatno analizirali razmjernost mjere koja bi se trebala primijeniti protiv podnositeljice zahtjeva, odnosno njezino prisilno iseljenje iz stana u kojem živi od 1991. godine.

¹ op. prev.: Stan o kojem je riječ je u vlasništvu grada Karlovca. Sud ovdje koristi pojam „društvenog vlasništva“ kako bi posebno istaknuo okolnost da stan nije u privatnom vlasništvu. U Konvencijskom smislu ova je okolnost bitna, jer država pred Sudom odgovara i za čine ili propuste jedinica lokalne i regionalne (područne) samouprave.

36. Neispitavši prethodno navedene tvrdnje, nacionalni sudovi podnositeljici zahtjeva nisu omogućili prikladnu postupovnu zaštitu. Postupak donošenja odluka koji je doveo do miješanja u takvim okolnostima nije bio pošten i nije omogućio dužno poštovanje interesa koji su podnositeljici zahtjeva zajamčeni člankom 8. (vidi, usporedno, *Ćosić protiv Hrvatske*; *Paulić protiv Hrvatske*; *Orlić protiv Hrvatske*; i *Bjedov protiv Hrvatske*, sve prethodno citirano).

37. Stoga je u ovom predmetu došlo do povrede članka 8. Konvencije.

II. PRIMJENA ČLANKA 41. KONVENCIJE

38. Članak 41. Konvencije predviđa:

„Ako Sud utvrdi da je došlo do povrede Konvencije i dodatnih protokola, a unutarne pravo zainteresirane visoke ugovorne stranke omogućava samo djelomičnu odštetu, Sud će, prema potrebi, dodijeliti pravednu naknadu povrijeđenoj stranci.”

A. Šteta

39. Podnositeljica zahtjeva potraživala je 3.000,00 eura (EUR) na ime nematerijalne štete i 12.000,00 EUR na ime buduće materijalne štete koju bi pretrpjela u slučaju nasilnog iseljenja.

40. Vlada je smatrala da je iznos prevelik i neutemeljen.

41. Sud ponavlja da presuda u kojoj je utvrdio povredu nameće tuženoj državi pravnu obvezu okončati povredu i ispraviti njezine posljedice. Ako nacionalno pravo ne omogućuje, ili samo djelomično omogućuje ispravljanje, članak 41. daje ovlast Sudu da oštećenoj strani dosudi pravičnu naknadu koja mu se čini primjerenom (vidi *Iatridis protiv Grčke* (pravična naknada) [VV], br. 31107/96, stavci 32. – 33., ESLJP 2000-XI). S tim u vezi Sud bilježi da podnositeljica može temeljem članka 428.(a) Zakona o parničnom postupku podnijeti zahtjev za ponavljanje građanskog postupka u odnosu na koji je Sud utvrdio povredu Konvencije (vidi *Orlić protiv Hrvatske*, prethodno citiran, stavak 78.; i *Bjedov protiv Hrvatske*, prethodno citiran, stavak 78.).

42. Glede zahtjeva za materijalnom štetom, Sud ne nalazi nikakvu uzročnu vezu između utvrđene povrede i tražene odštete; stoga odbija taj zahtjev. S druge strane, Sud nalazi da je podnositeljica zahtjeva sigurno pretrpjela nematerijalnu štetu. Stoga podnositeljici zahtjeva dosuđuje s toga osnova iznos od 3.000,00 EUR, uz sve poreze koji bi mogli biti zaračunati.

B. Troškovi i izdaci

43. Podnositeljica zahtjeva također je potraživala 833 EUR na ime troškova i izdataka nastalih pred Sudom i 6.125,00 hrvatskih kuna na ime postupaka nastalih pred nacionalnim sudovima.

44. Vlada smatra da je traženi iznos previsok.

45. Glede troškova nastalih pred nacionalnim sudovima, Sud bilježi da podnositeljica zahtjeva, slijedom povrede koju je utvrdio Sud, može zahtijevati ponavljanje postupka te da će se u ponovljenom postupku ocijeniti troškovi cjelokupnog postupka. Sud stoga odbija zahtjev za troškove nastale pred nacionalnim sudovima.

46. Glede troškova nastalih pred njime, Sud bilježi da je podnositeljici zahtjeva dodijeljena pravna pomoć te stoga odbija ovaj zahtjev.

C. Zatezna kamata

47. Sud smatra primjerenim da se zatezna kamata temelji na najnižoj kreditnoj stopi Europske središnje banke uvećanoj za tri postotna boda.

IZ TIH RAZLOGA SUD JEDNOGLASNO,

1. *Utvrđuje* da je zahtjev dopušten;
2. *Presuđuje* da je došlo do povrede članka 8. Konvencije;
3. *Presuđuje*
 - (a) da tužena država treba isplatiti podnositeljici zahtjeva 3.000,00 EUR (tri tisuće eura) na ime nematerijalne štete, uz sve poreze koji bi joj mogli biti zaračunati, koji iznos je potrebno preračunati u hrvatske kune po tečajnoj stopi važećoj na dan namirenja;
 - (b) da se od proteka prethodno navedena tri mjeseca do namirenja na prethodno navedeni iznos plaća obična kamata koja je jednaka najnižoj kreditnoj stopi Europske središnje banke tijekom razdoblja zakašnjenja, uvećanoj za tri postotna boda;
4. *Odbija* preostali dio zahtjeva podnositeljice za pravičnom naknadom.

Sastavljeno na engleskome jeziku i otpravljeno u pisanom obliku dana 5. prosinca 2013. godine u skladu s pravilom 77. stavcima 2. i 3. Poslovnika Suda.

André Wampach
Zamjenik tajnika

Elisabeth Steiner
Predsjednica